

UZASADNIENIE

Zaproponowane w przedmiotowym projekcie ustawy rozwiązania uzupełniają oraz zmieniają istniejące regulacje ustawowe zawarte w ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 474, z późn. zm.), ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.), ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361 i Nr 191, poz. 1484), ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1205, z późn. zm.) w celu wypełnienia ustaleń dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/14/WE z dnia 11 marca 2009 r. zmieniającej dyrektywę 94/19/WE w sprawie systemów gwarantowania depozytów w odniesieniu do poziomu gwarancji oraz terminu wypłaty. Należy wskazać, iż ww. dyrektywa nakłada obowiązek wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych, niezbędnych do jej wykonania m.in. w zakresie podwyższenia sumy gwarantowanej oraz zniesienia udziału własnego do dnia 30 czerwca 2009 r. Jednak, w odstępstwie od tej zasady, część przepisów, w tym również przepisów dotyczących skrócenia terminu wypłat, państwa członkowskie implementują do dnia 31 grudnia 2010 r.

W związku z powyższym implementacja dyrektywy 2009/14/WE została podzielona na dwa etapy. Pierwszy etap implementacji dokonany został ustawą z dnia 23 października 2008 r. o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 209, poz. 1315) oraz ustawą z dnia 16 lipca 2009 r. o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz ustawy – Prawo bankowe (Dz. U. Nr 144, poz. 1176) i objął przepisy dotyczące:

1. podwyższenia minimalnej wysokości pokrycia do równowartości 50 000 euro oraz zniesienia udziału własnego (zmiana w art. 7 ust. 1 i 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/19/WE);
2. wzajemnej współpracy systemów gwarancji depozytów (zmiana w art. 4 ust. 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/19/WE);
3. udostępnienia dodatkowych informacji dla deponentów m.in. informacji potrzebnych do zidentyfikowania właściwego systemu gwarancji depozytów oraz przepisów

dotyczących systemu gwarancji depozytów (zmiana art. 9 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/19/WE);

4. skrócenia okresu, o który może być przedłużony termin wypłaty (skreślenie ust. 2 w art. 10 oraz w powiązaniu z art. 10 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/19/WE).

Rozwiązania zawarte w przedmiotowym projekcie nowelizacji, będące drugim etapem implementacji dyrektywy 2009/14/WE obejmują przepisy dotyczące:

1. ograniczenia czasu, który Komisja Nadzoru Finansowego ma na podjęcie decyzji o zawieszeniu działalności banku (zmiana w art. 1 pkt 3 ppkt (i) drugi akapit dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/19/WE);
2. podwyższenia minimalnej wysokości pokrycia do równowartości 100 000 euro wchodzące w życie z dniem 1 stycznia 2011 r. (dodanie ust. 1a w art. 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/19/WE);
3. skrócenia terminu wypłaty (zmiana w art. 10 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/19/WE);

Należy wskazać, że przedmiotowy projekt jest ograniczony wyłącznie do implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/14/WE z dnia 11 marca 2009 r. zmieniającej dyrektywę 94/19/WE w sprawie systemów gwarantowania depozytów w odniesieniu do poziomu gwarancji oraz terminu wypłaty. Jednak w związku z ograniczeniem okresu wypłaty do 20 dni roboczych konieczne było dokonanie zmian o charakterze systemowym.

Dyrektywa 94/19/WE w brzmieniu nadanym dyrektywą 2009/14/WE w art. 10 ust. 1 nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, iż wypłata należycie zweryfikowanych roszczeń deponentów dotyczących depozytów, które są niedostępne, nastąpi w terminie 20 dni roboczych:

- licząc od daty, w której właściwe organy dokonały ustalenia, że bank z powodu jego sytuacji finansowej nie jest w stanie spłacić depozytów i w chwili obecnej brak perspektywy na ich spłatę w późniejszym terminie (art. 10 ust. 1 w związku z art. 1 pkt 3 ppkt i dyrektywy), lub
- od dnia wydania przez organ sądowy decyzji, której skutkiem jest zawieszenie roszczeń deponentów wobec banku, o ile decyzja ta została wydana przed ustaleniem, o którym mowa w tiret poprzedzającym (art. 10 ust. 1 w związku z art. 1 pkt 3 ppkt ii dyrektywy).

W opinii Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego, ze względu na to, że termin przewidziany w ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze dotyczący wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości, jest terminem instrukcyjnym, jego skrócenie nie będzie miało żadnego wpływu na realizację postanowień dyrektywy nr 94/19/WE. Mając na uwadze powyższe wypłata środków gwarantowanych następować będzie w trakcie postępowania sądowego w sprawie ogłoszenia upadłości banku. Realizacja tej koncepcji wymaga zmiany podstawowych zasad postępowania upadłościowego, w tym wyłączenia syndyka z procesu wypłaty środków gwarantowanych i przekazania jego obowiązków BFG.

Uzasadnienie szczegółowe:

- 1) Zmiana w art. 1 pkt 1 – zmiana art. 1 pkt 1 ustawy o BFG. W związku z nową definicją środków gwarantowanych, zgodnie z którą wierzytelności deponenta mogą być potwierdzane, obok dokumentów imiennych wystawionych przez bank, również imiennymi świadectwami depozytowymi, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, konieczne jest dostosowanie art. 1 pkt 1 ustawy o BFG, określającego dokumenty potwierdzające wierzytelności deponenta.
- 2) Zmiana w art. 1 pkt 2 lit. a – zmiana art. 2 pkt 1 ustawy o BFG, w związku z ustanowieniem obowiązku tworzenia w bankach bazy klientów umożliwiającej bieżące generowanie wykazu osób uprawnionych z tytułu gwarancji wraz z wysokością należnego im świadczenia, ma na celu doprecyzowanie definicji deponenta. Definicję jednostek organizacyjnych, które zgodnie z treścią art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, nie były uprawnione do sporządzania uproszczonego bilansu oraz rachunku zysków i strat, zastąpiono definicją odwołującą się do spełniania kryteriów wymienionych w art. 50 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Zmieniona definicja odwołująca się do kryteriów ustawowych nie przesądza o konieczności sporządzania bilansu na podstawie ustawy o rachunkowości. Ma to znaczenie w przypadku podmiotów, które z mocy przepisów szczególnych sporządzały bilans na podstawie regulacji szczególnych.
- 3) Zmiana w art. 1 pkt 2 lit. a – zmiana art. 2 pkt 2 ustawy o BFG ma na celu usunięcie wątpliwości czy imienne świadectwa depozytowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, mogą być

potwierdzeniem należności deponenta wynikających z innych czynności bankowych (np. emisji zdematerializowanych bankowych papierów wartościowych), a tym samym czy ww. należności potwierdzone imiennymi świadectwami depozytowymi są środkami gwarantowanymi w myśl art. 2 pkt 2 ustawy o BFG.

- 4) Zmiana w art. 1 pkt 2 lit. b – zmiana art. 2 pkt 4 ustawy o BFG ma na celu określenie przesłanek oznaczających spełnienie warunku gwarancji, która w znowelizowanej ustawie będzie tożsama:
- w przypadku banku krajowego z wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego, o ile nie został on ustanowiony wcześniej, oraz wystąpienie do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości;
  - w przypadku oddziału instytucji kredytowej z wydaniem przez zagraniczny sąd lub właściwy organ postanowienia lub decyzji o jego reorganizacji lub likwidacji, zgodnie z art. 454 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze;
  - w przypadku oddziału banku zagranicznego spełnienie warunku gwarancji nastąpi w przypadku wydania przez sąd postanowienia o uznaniu zagranicznego postępowania upadłościowego lub wszczęcia postępowania upadłościowego obejmującego majątek banku zagranicznego.

Zgodnie z art. 2 pkt 4 lit. a jedyną przesłanką dokonania wypłat środków gwarantowanych jest jednoczesna decyzja Komisji Nadzoru Finansowego o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego, o ile nie został on ustanowiony wcześniej i skierowaniu wniosku do sądu o ogłoszenie upadłości banku. Niemniej jednak należy zwrócić uwagę na fakt, że proponowane brzmienie przepisu art. 158 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo bankowe sprawia, że zawieszenie działalności banku, które następuje przed wydaniem przez KNF decyzji o przejęciu banku za zgodą banku przejmującego powoduje powstanie stanu niedostępności środków, a więc sytuację, którą dyrektywa 94/19/WE z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie systemów gwarantowania depozytów zmienioną dyrektywą 2009/14/WE z dnia 11 marca 2009 r. może wiązać z koniecznością uruchomienia procedury wypłaty środków gwarantowanych. Jednak zgodnie z art. 1 pkt 3 lit. i przytoczonej dyrektywy procedura wypłaty środków gwarantowanych jest uruchamiana w sytuacji, w której właściwe organy (w tym przypadku Komisja Nadzoru Finansowego) ustaliły, że – ich zdaniem – instytucja

kredytowa, z powodów, które są związane bezpośrednio z jej sytuacją finansową, w danej chwili nie jest w stanie spłacić środków gwarantowanych i w chwili obecnej nie widzi żadnej perspektywy na ich spłatę w późniejszym terminie. W związku z powyższym wydaje się, że sytuacja, w której Komisja Nadzoru Finansowego po zawieszeniu działalności banku podejmuje decyzję o jego przejściu przez inny bank, za zgodą banku przejmującego, jest taką, która daje perspektywę, że środki gwarantowane będą wypłacone w późniejszym terminie.

- 5) Zmiana w art. 1 pkt 2 lit. c – dodanie pkt 4a w art. 2 ustawy o BFG ma na celu dokładne określenie dnia, w którym następuje spełnienie warunku gwarancji. Ze względu na fakt, że od tego dnia liczy się okres dwudziestu dni roboczych na wypłatę świadczeń gwarancyjnych, określenie dnia spełnienia warunku gwarancji ma kluczowe znaczenie dla realizacji postanowień ustawy.
- 6) Zmiana w art. 1 pkt 2 lit. d – zmiana w art. 2 pkt 5 ustawy o BFG. Dotychczasowe zdefiniowanie niedostępności środków było błędne, gdyż dotyczyło tylko banku krajowego, a także sytuacji podjęcia przez KNF decyzji o przejściu przez inny bank. Usunięcie zwrotu „są należne, lecz” spowodowane jest faktem, że system gwarantowania zapewnia zwrot środków bez względu na termin ich wymagalności.
- 7) Zmiana w art. 1 pkt 2 lit. e – skreślenie pkt 6 w art. 2 ustawy o BFG jest konsekwencją wypłaty środków gwarantowanych w trakcie postępowania sądowego w sprawie ogłoszenia upadłości banku.
- 8) Zmiana w art. 1 pkt 2 lit. f – dodanie pkt 9 – 14 w art. 2 ustawy o BFG ma na celu wprowadzenie nowej nomenklatury, którą posługuje się ustawa.
- 9) Zmiana w art. 1 pkt 3 – zmiana w art. 2a ust. 2 ustawy o BFG ma na celu aktualizację przepisu w związku z koniecznością dostosowania treści przepisu do regulacji zawartych w ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych. Należy wskazać, że w obecnie obowiązujących przepisach w odróżnieniu od spółki cywilnej, spółki jawnej i spółki komandytowej, spółka partnerska i spółka komandytowo-akcyjna, które również nie posiadają osobowości prawnej i mogą występować w obrocie gospodarczym od momentu wejścia w życie Kodeksu spółek handlowych, nie są traktowane jako deponenci.

- 10) Zmiana w art. 1 pkt 4 – zmiana art. 2b ust. 3 ustawy o BFG ma na celu doprecyzowanie warunków koniecznych do uczestnictwa oddziału instytucji kredytowej w systemie gwarantowania w ramach BFG.

Należy wskazać, że minimalny poziom ochrony depozytów zarówno w oddziałach instytucji kredytowych, jak i bankach krajowych jest określony dyrektywą 94/19/WE z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie systemów gwarantowania depozytów. Jednak oddział instytucji kredytowej w przypadku gdy kwota środków gwarantowanych przez system gwarantowania jego państwa macierzystego jest niższa niż określona w ustawie o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, może, w celu podwyższenia tej kwoty do wysokości określonej ustawą o BFG, przystąpić do obowiązkowego systemu gwarantowania. Wydaje się, że w związku z fakultatywnością przystąpienia oddziału instytucji kredytowej do obowiązkowego systemu gwarantowania, warunki przystąpienia oddziału instytucji kredytowej do systemu gwarantowania, a więc również warunki dostępu do systemu wyliczania oddziału instytucji kredytowej, powinien jak dotychczas określać Zarząd Funduszu w porozumieniu z właściwym organem w oficjalnie uznanym systemie gwarantowania.

- 11) Zmiana w art. 1 pkt 5 – zmiana art. 7 ust. 2 pkt 4 ustawy o BFG ma na celu zmianę odniesienia do środków z kredytu krótkoterminowego udzielonego przez Narodowy Bank Polski, w związku z uchycieniem m.in. art. 34 ust. 3 ustawy o BFG.

- 12) Zmiana w art. 1 pkt 6 – zmiana art. 15 pkt 6 ustawy o BFG ma na celu zmianę odniesienia do środków z kredytu krótkoterminowego udzielonego przez Narodowy Bank Polski, w związku z uchycieniem m.in. art. 34 ust. 3 ustawy o BFG.

- 13) Zmiana w art. 1 pkt 7 – skreślenie pkt 3 w art. 16 ust. 1 ustawy o BFG było konsekwencją uchycenia art. 428 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze.

- 14) Zmiana w art. 1 pkt 8 – dodanie art. 16a w ustawie o BFG. Wprowadzono dodatkową regulację umożliwiającą finansowanie pomostowe BFG z kredytu krótkoterminowego udzielonego przez NBP, w przypadku wystąpienia zagrożenia stabilności finansowej, po wyczerpaniu środków, o których mowa w ust. 1 – 4, oraz w celu pokrycia pilnych potrzeb Funduszu. Jednocześnie w związku z ograniczeniem okresu wypłaty do 20 dni roboczych przez wyczerpanie środków, o którym mowa w ust. 5, rozumie się również

bieżącą niedostępność środków, o których mowa w ust. 1 – 4, ze względu na trudności z upłynnieniem mniej płynnych aktywów. Ponadto, zgodnie z art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, wprowadzono przepisy zawierające wytyczne dotyczące treści rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie podwyższenia wysokości stawki tworzenia funduszy ochrony środków gwarantowanych oraz podwyższenia wysokości stawki opłaty rocznej.

Jednocześnie w świetle art. 3 ust. 1 pkt 29 ustawy o rachunkowości przez „aktywa netto – rozumie się aktywa jednostki pomniejszone o zobowiązania, odpowiadające wartościowo kapitałowi (funduszowi) własnemu”. W świetle tej definicji częścią funduszy własnych BFG jest m.in.:

- fundusz pomocowy – w całości (zarówno wykorzystany jak i niewykorzystany),
- fundusz z aktualizacji wyceny,
- niezatwierdzony wynik finansowy,
- wynik finansowy roku obrotowego.

Wątpliwości budziła możliwość użycia tych funduszy (z wyjątkiem funduszu pomocowego niewykorzystanego) do wypłat środków gwarantowanych.

- 15) Zmiana w art. 1 pkt 9 – zmiana polegająca na dodaniu art. 17a, zgodnie z którym Bankowy Fundusz Gwarancyjny nie jest państwową osobą prawną i nie jest jednostką sektora finansów publicznych. Jest konsekwencją zmiany w art. 1 pkt 20.
- 16) Zmiana w art. 1 pkt 10 – zmiana nazwy rozdziału 4 ustawy o BFG miała na celu aktualizację nazwy, w związku z zaprojektowanym zdefiniowaniem pojęcia „system gwarantowania”.
- 17) Zmiana w art. 1 pkt 11 – zmiana art. 21 ustawy o BFG miała na celu aktualizację nazwy, w związku z zaprojektowanym zdefiniowaniem pojęcia „system gwarantowania”.
- 18) Zmiana w art. 1 pkt 11 – zmiana art. 22 ustawy o BFG. Przepis wprowadza kluczową, z punktu widzenia implementacji dyrektywy 94/19/WE, zmianę polegającą na zapewnieniu przez państwa członkowskie wypłaty należycie zweryfikowanych roszczeń deponentów dotyczących depozytów, które są niedostępne w terminie 20 dni roboczych. Ponadto, w dodanym ust. 6 wyłączono odpowiedzialność Funduszu za wypłatę środków gwarantowanych osobom nieuprawnionym, dokonanych zgodnie z listą deponentów, w związku z tym że odpowiedzialnym za wdrożenie i utrzymywanie prawidłowo

funkcjonującego systemu wyliczania jest zarząd podmiotu objętego systemem gwarantowania, a w przypadku podmiotu objętego systemem gwarantowania będącego oddziałem banku zagranicznego lub oddziałem instytucji kredytowej – dyrektor tego oddziału. Jednocześnie w dodanym ust. 7 wyłączono odpowiedzialność członków Zarządu Funduszu działających z należytą starannością za szkodę wynikłą z niewłaściwej realizacji wypłat środków gwarantowanych. Zgodnie z ust. 8 Fundusz nie ponosi również odpowiedzialności za niedokonanie wypłaty środków gwarantowanych w terminach określonych w ustawie, jeżeli było to spowodowane siłą wyższą, co stanowi zwyczajowo przyjętą przesłankę egzoneracyjną.

- 19) Zmiana w art. 1 pkt 12 – zmiana art. 23 ust. 1 ustawy o BFG ma na celu podwyższenie minimalnej wysokości pokrycia do równowartości 100 000 euro. Ponadto, w związku ze zmianą terminu rozpoczęcia wypłat konieczne było doprecyzowanie sposobu, terminu i wysokości naliczania odsetek na potrzeby wyliczania środków gwarantowanych.
- 20) Zmiana w art. 1 pkt 13 – zmiana art. 25 ust. 2 polegająca na podwyższeniu maksymalnej stawki funduszu ochrony środków gwarantowanych o 0,15 p.p. miała na celu umożliwienie zrekompensowania obniżonego wskaźnika zabezpieczenia środków gwarantowanych zasobami będącymi w dyspozycji BFG dodatkowymi środkami ex post. Należy bowiem wskazać, że podniesienie limitu gwarancji do 100 tys. euro spowoduje wzrost środków gwarantowanych o ok. 30,0 – 34,8 mld zł (9,7 – 11,2 %), co spowoduje spadek wskaźnika zabezpieczenia o 0,24 – 0,27 p.p. Ponadto zniesienie kompensacji spowoduje wzrost środków gwarantowanych o ok. 13,1 mld zł (4,2 %), a tym samym spowoduje spadek wskaźnika zabezpieczenia o ok. 0,1 p.p. Jednocześnie należy podkreślić, że wskaźnik zabezpieczenia środków gwarantowanych zasobami będącymi w dyspozycji BFG na koniec 2009 r. wyniósł 2,69 %. Wysokość środków ex ante pozostających w dyspozycji Funduszu wyniosła 5,7 mld zł, zaś środków ex post zgromadzonych w ramach funduszu ochrony środków gwarantowanych 2,6 mld zł.
- 21) Zmiana w art. 1 pkt 14 – dodanie artykułów 26a – 26f mających charakter techniczno-prawny oraz porządkujących strukturę redakcyjną ustawy, określających: organ przekazujący Funduszowi środki funduszu ochrony środków gwarantowanych, wskazanie banków zrzeszających jako odpowiedzialnych za wniesienie opłat przez banki spółdzielcze – zrzeszone w bankach zrzeszających. Ponadto, zgodnie z art. 26d z tytułu wypłaty środków gwarantowanych Funduszowi przysługuje roszczenie do

podmiotu objętego systemem gwarantowania, wobec których KNF wydała decyzję o zawieszeniu działalności, o zapłatę kwot odpowiadających wysokości środków gwarantowanych. Wypłata środków gwarantowanych pomniejszać będzie proporcjonalnie wierzytelności deponenta będące podstawą wyliczenia środków gwarantowanych. Jednocześnie w związku z wyłączeniem syndyka z procesu wypłaty środków gwarantowanych część kompetencji z zakresu postępowania upadłościowego przeniesiona została na Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Zmiana treści art. 26f jest konsekwencją zmiany treści przepisu art. 26d ust. 1.

22) Zmiana w art. 1 pkt 15 – polegająca na dodaniu nowego rozdziału „Sposób przeprowadzania wypłat ze środków gwarantowanych. Wypłaty uzupełniające”. W związku ze zmianą podstawowych zasad postępowania upadłościowego, w tym wyłączenia syndyka z procesu wypłaty środków gwarantowanych i przekazania jego obowiązków BFG, konieczne było wprowadzenie nowej procedury przeprowadzania wypłaty środków gwarantowanych. Wprowadzono obowiązek prowadzenia systemu wyliczania służącego do generowania listy deponentów. Jednocześnie nałożono na Zarząd Funduszu obowiązek kontrolowania czynności związanych z przygotowaniem i dokonaniem wypłat środków gwarantowanych, określenia w drodze uchwały, w terminie 3 dni roboczych od otrzymania listy deponentów szczegółowych informacji zawierających m.in. sposób, zasady i terminarz dokonywanych wypłat. Art. 26h przyznaje Zarządowi BFG prawo kontroli przygotowania listy deponentów, obejmującej w szczególności dane deponentów znajdujące się na liście deponentów, co podyktowane jest odpowiedzialnością za przeprowadzenie procesu wypłat zgodnie z ustaloną listą. Art. 26i – 26s są przepisami o charakterze techniczno-prawnym, które mają na celu uregulowanie kwestii proceduralnych. Art. 26k odnosi się do sytuacji, gdy proces wypłat trwałby po wydaniu postanowienia w przedmiocie ogłoszenia upadłości. W takiej sytuacji, będącej następstwem postępowania upadłościowego, obowiązki zarządu komisarycznego byłyby kontynuowane przez zarządcę albo syndyka, w zależności od decyzji dotyczącej powierzenia zarządu upadłego. Ponadto przedmiotowy rozdział reguluje kwestie dotyczące ewentualnych wypłat uzupełniających, wynikających z ujawnienia nieznanymi wcześniej, nie ewidencjonowanych w księgach rachunkowych banku, a więc i w systemie wyliczania, wierzytelności do banku objętych gwarancjami BFG (art. 26p, 26q). W takich przypadkach, wypłaty gwarancyjne będą realizowane przez BFG w trybie

indywidualnym, w oparciu o późniejsze wpisy w księgach rachunkowych banku i odpowiednie dokumenty. Art. 26s dotyczy kwestii związanych z przeciwdziałaniem „praniu brudnych pieniędzy”. W przypadku gdy środki zdeponowane na rachunku zostały zablokowane na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zawieszać się będzie wypłatę deponentowi środków gwarantowanych przez okres trwania blokady.

- 23) Zmiana w art. 1 pkt 16 – uchylenie art. 27 – 35 w ustawie o BFG jest konsekwencją zmiany podstawowych zasad postępowania upadłościowego, w tym wyłączenia syndyka z procesu wypłaty środków gwarantowanych i przekazania jego obowiązków BFG. Uchylenie powyższych przepisów spowodowane jest wprowadzeniem nowego układu przepisów ustawy.
- 24) Zmiana w art. 1 pkt 17 – zmiana art. 36 ustawy o BFG ma na celu zmianę odniesienia do obowiązkowych wpłat podmiotów objętych systemem gwarantowania, w związku z uchyleniem m.in. art. 29 i art. 33 ust. 2 ustawy o BFG.
- 25) Zmiana w art. 1 pkt 18 lit. a – polegająca na dodaniu ust. 3a w art. 38 ustawy o BFG, stanowi implementację art. 10 ust. 1 dyrektywy 94/19/WE (ostatnie zdanie dot. zapewnienia przez państwo członkowskie by system gwarantowania był informowany o wykryciu przez właściwe organy problemów w danej instytucji kredytowej, mogących wymagać uruchomienia systemów gwarancji depozytów).
- 26) Zmiana w art. 1 pkt 18 lit. b i c – polegająca na dodaniu ust. 4a oraz zmianie brzmienia ust. 5 w art. 38 ustawy o BFG była konsekwencją opinii wydanej przez Europejski Bank Centralny w sprawie przedmiotowego projektu ustawy (CON/2010/64), w której zalecił on dokonanie zmian w projekcie w zakresie wprowadzenia wyraźnej podstawy prawnej dla zawarcia porozumienia pozwalającego na udostępnienie NBP będących w posiadaniu BFG informacji, które mają znaczenie dla zapewnienia stabilności finansowej i mogą być przydatne dla NBP w celu spełniania jego funkcji dotyczącej działania na rzecz stabilności systemu finansowego oraz w celu określenia, czy udzielenie BFG kredytu krótkoterminowego jest uzasadnione ze względu na wystąpienie sytuacji zagrożenia stabilności finansowej (pkt 3.2 opinii CON/2010/64). Szczególnie w tym ostatnim zakresie wymiana informacji ma zapewnić przestrzeganie

ustanowionego w art. 123 TFUE zakazu finansowania monetarnego zobowiązań podmiotów publicznych wobec osób trzecich ze środków banku centralnego.

27) Zmiana w art. 1 pkt 19 – polegająca na dodaniu nowego rozdziału „Tryb pozyskiwania informacji o środkach gwarantowanych. Systemy wyliczania podmiotów objętych systemem gwarantowania”. W związku z ograniczeniem okresu wypłaty do 20 dni roboczych istnieje konieczność odejścia od procedury sporządzania listy deponentów w obecnym kształcie – czyli przez zarządcę albo syndyka, na rzecz ustanowienia obowiązku tworzenia w bankach bazy klientów umożliwiającej bieżące generowanie wykazu osób uprawnionych z tytułu gwarancji wraz z wysokością należnego im świadczenia. Wygenerowane dane będą musiały być odpowiednio usystematyzowane – posiadać określoną strukturę. Obowiązek ten powinien być uszczegółowiony w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw instytucji finansowych. Zagadnienia dotyczące minimalnego i maksymalnego okresu przechowywania danych w systemach wyliczania wyłączono z zakresu rozporządzenia, ponieważ ze względu na ich charakter powinny być one uregulowane w akcie prawnym wyższego rzędu. Powyższe kwestie stanowią materię ustawową i uregulowane są w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych oraz ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe. Ponadto należy wskazać, że zgodnie z art. 38g ust. 3 system wyliczania, ani uzyskiwane i przetwarzane w nim dane nie mogą znajdować się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Mimo, że przepis taki może stanowić ograniczenie swobody przepływu usług, to uzasadnione to jest nadrzędnymi względami interesu ogólnego w związku z koniecznością zapewnienia fizycznego kontrolowania systemu wyliczania przez Komisję Nadzoru Finansowego. Ponadto dodaje się przepis art. 38k stanowiący implementację przepisu art. 10 ust. 1 in fine dyrektywy, zgodnie z którym państwa członkowskie zapewniają, aby systemy gwarancji depozytów przeprowadzały regularne testy swoich systemów. Jednocześnie z uwagi na obowiązki Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w zakresie prawidłowej wypłaty środków gwarantowanych deponentom, zgodnie ze znowelizowaną ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, istnieje potrzeba zapewnienia Funduszowi dostępu do zbiorów danych prowadzonych przez podmioty zewnętrzne w celu weryfikacji otrzymanych od banków danych identyfikacyjnych deponentów. Jednym z takich zbiorów jest zbiór danych osobowych PESEL prowadzony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. W celu zapewnienia Funduszowi dostępu w szczególności do zbioru

PESEL, zarówno na etapie przygotowywania wypłat środków gwarantowanych po zawieszeniu działalności banku, jak również na etapie bieżącej kontroli danych otrzymywanych od banków konieczne było wprowadzenie odpowiednich przepisów w ustawie o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (art. 26h ust. 2 i 3 oraz art. 38h ust. 2) stanowiących wypełnienie delegacji, o której mowa w art. 44h ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych. Art. 38i stanowi, że funkcje nadzorcze nad prawidłowością funkcjonowania systemów wyliczania sprawować będzie Komisja Nadzoru Finansowego, która w przypadku niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków przez podmiot objęty systemem gwarantowania będzie mogła stosować środki nadzorcze, w tym kary pieniężne. Przepis przewiduje możliwość stosowania kar pieniężnych przez Komisję Nadzoru Finansowego nie tylko wobec podmiotu objętego systemem gwarantowania, ale także wobec członka zarządu banku lub dyrektora oddziału banku zagranicznego lub dyrektora oddziału instytucji finansowej.

- 28) Zmiana w art. 1 pkt 20 – zmiana nazwy rozdziału 5 ustawy o BFG miała na celu aktualizację nazwy, w związku z zaprojektowanym zdefiniowaniem pojęcia „system gwarantowania”.
- 29) Zmiana w art. 1 pkt 21 – zmiana polegająca na uchyleniu przepisu art. 44, który został przeniesiony do rozdziału drugiego ustawy. Przepis ma charakter materialny, w związku z czym został przeniesiony z rozdziału siódmego zawierającego przepisy przejściowe i końcowe.
- 30) Zmiana w art. 2 – zmiana brzmienia art. 43 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim. Rozszerzenie katalogu przypadków, w których Narodowy Bank Polski może udzielić kredytu krótkoterminowego Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu wymaga rewizji przepisu art. 43 ustawy o NBP.
- 31) Zmiana w art. 3 pkt 1 – dodanie ust. 4 w art. 36 ustawy – Prawo bankowe polegająca na nałożeniu na bank obowiązku powiadomienia Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o uzyskaniu wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego miała na celu określenie dodatkowego warunku przy rozpoczęciu przez bank działalności w związku z koniecznością prawidłowej realizacji zadań przez BFG.

32) Zmiana w art. 3 pkt 2 – dodanie pkt 5 w ust. 2 oraz zmiana brzmienia ust. 4 w art. 40 ustawy – Prawo bankowe. W związku z obowiązkiem tworzenia w bankach bazy klientów umożliwiającej bieżące generowanie wykazu osób uprawnionych z tytułu gwarancji wraz z wysokością należnego im świadczenia konieczne było uregulowanie przedmiotowej kwestii w odniesieniu do podmiotów objętych obowiązkowym systemem gwarantowania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Należy wskazać, że oddziały banków zagranicznych, o ile nie są uczestnikami systemu gwarantowania środków pieniężnych albo system gwarantowania, w którym uczestniczą, nie zapewnia gwarantowania środków pieniężnych co najmniej w zakresie i w wysokości określonych w ustawie o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym są obligatoryjnie objęte systemem gwarantowania w zakresie, w jakim system gwarantowania w państwie ich siedziby nie zapewnia wypłaty środków gwarantowanych w granicach określonych w ustawie o BFG. W związku z powyższym wydaje się, że warunki dostępu do systemu wyliczania oddziału banku zagranicznego powinny być ustalone w zezwoleniu na utworzenie oddziału banku zagranicznego w kraju, a więc przez Komisję Nadzoru Finansowego.

33) Zmiana w art. 3 pkt 3 lit. a i b – zmiana brzmienia lit. h oraz dodanie lit. u w art. 105 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo bankowe miała na celu doprecyzowanie upoważnienia dla Bankowego Funduszu Gwarancyjnego oraz wydanie upoważnienia podmiotowi, o którym mowa w art. 26j pkt 1 ustawy BFG do otrzymywania od banku informacji objętych tajemnicą bankową, w zakresie określonym wspomnianą ustawą.

34) Zmiana w art. 3 pkt 4 – zmiana brzmienia art. 158 ustawy – Prawo bankowe polegająca na dodaniu przesłanki powodującej podjęcie przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji o zawieszeniu działalności banku, która w przypadku wystąpienia KNF do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości jest jednocześnie dniem spełnienia warunku gwarancji. Zmieniono również przepisy tak, aby decyzja o zawieszeniu działalności banku powodowała jednocześnie ustanowienie zarządu komisarycznego, o ile nie został on ustanowiony wcześniej. Ponadto skróceniu do pięciu dni roboczych uległ termin, który Komisja Nadzoru Finansowego ma na podjęcie decyzji o zawieszeniu działalności banku, jeżeli z powodów związanych bezpośrednio z sytuacją finansową banku nie reguluje on swoich zobowiązań w zakresie wypłaty środków gwarantowanych. Ponadto określony został okres funkcjonowania zarządu komisarycznego ustanowionego przez KNF, sposób określania wysokości

wynagrodzenia, które mu przysługuje, oraz podmiot ponoszący koszty w związku z wykonywaniem funkcji zarządu komisarycznego.

35) Zmiana w art. 3 pkt 5 – zmiana w art. 159 ust. 3 ustawy – Prawo bankowe ma na celu zmianę odniesienia do decyzji określającej warunki i zakres działalności banku w okresie zawieszenia, w związku ze zmianami w art. 158 ustawy – Prawo bankowe.

36) Zmiana w art. 4 pkt 1:

- lit. a zmiana polegająca na wykreśleniu w art. 427 ust. 1 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze wyrazów „przedstawiciela Bankowego Funduszu Gwarancyjnego” jest skutkiem nowej regulacji sposobu wypłaty środków gwarantowanych. Bankowy Fundusz Gwarancyjny dotychczas brał udział w postępowaniu upadłościowym w charakterze uczestnika tego postępowania. Było to uzasadnione w sytuacji dokonywania wypłaty środków gwarantowanych przez syndyka, ale w imieniu i na rachunek Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, co nie będzie miało miejsca po zmianie przepisów ustawy. Brak jest uzasadnienia dla zachowania przez ten Fundusz statusu uczestnika postępowania, a tym samym nakładania na sąd obowiązku wysłuchania tego organu przed ogłoszeniem upadłości banku, a na syndyka (nadzorcę sądowego albo zarządcę) – obowiązków informacyjnych. Z tego samego powodu zmianie ulega art. 432 (zmiana proponowana w art. 3 pkt 3),
- lit. b zawiera zmianę polegającą na uchyleniu ust. 4 przewidującego miesięczny termin ogłoszenia upadłości banku. Skoro wypłata środków gwarantowanych będzie następowała jeszcze przed ogłoszeniem upadłości, to nie jest konieczne odstępstwo od przyjętego w art. 27 ust. 3 ustawy terminu dwóch miesięcy dla ogłoszenia postanowienia w przedmiocie upadłości.

37) Zmiana w art. 4 pkt 2 – uchylenie art. 428 ma na celu ujednoczenie zasad dotyczących możliwości oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości w odniesieniu do wszystkich instytucji finansowych, w przypadku gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania. W obecnym stanie prawnym nie ma podstaw, aby koszty postępowania w sprawie ogłoszenia upadłości pokrywane były przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

Uchylenie art. 430 ust. 1 jest konieczne ze względu na brak udziału BFG w postępowaniu upadłościowym podmiotu objętego systemem gwarantowania.

Zgodnie z art. 430 ust. 2 i 3 dotychczas wypłaty środków gwarantowanych dokonywał syndyk albo zarządca (oraz odpowiednio kurator ustanowiony zgodnie z art. 429 ust. 3 ustawy, jeżeli powierzono mu zarząd masą upadłości) w imieniu i na rachunek Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, zgodnie odrębnymi przepisami. Po zmianie przepisów przedmiotowej ustawy oraz ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym obowiązek wypłaty środków gwarantowanych zostanie zdjęty z syndyka (zarządcy, kuratora) i przejęty przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Konieczne jest zatem uchylenie art. 430 ust. 2 i 3 oraz art. 435 (zmiana w art. 3 pkt 5), które regulują obecnie obowiązki syndyka i zarządcy (czy kuratora) związane z wypłatą środków gwarantowanych oraz koszty tych czynności. Po zmianach ustawy przepisy te staną się nieaktualne.

Uchylenia wymaga również art. 431. Przepis ten stwierdza, iż wierzytelności, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, tzn. środki gwarantowane, zaspokajają się bez ich zgłoszenia do masy upadłości. Ustawa – Prawo upadłościowe i naprawcze reguluje obowiązki uczestników postępowania upadłościowego i wykonywanie przez nich czynności w tym postępowaniu. Po zmianie systemu wypłat środków gwarantowanych przepis art. 431 faktycznie odnosiłby się do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (a nie do czynności syndyka, co ma miejsce obecnie) i regulowałby obowiązki Funduszu w tym zakresie, co nie powinno mieć miejsca w przedmiotowej ustawie. Właściwym rozwiązaniem będzie umieszczenie przepisu regulującego zaspokojenie wierzytelności, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (tj. środków gwarantowanych) – w tej właśnie ustawie.

- 38) Zmiana w art. 4 pkt 3 – uzasadnienie zmiany analogiczne jak w przypadku uzasadnienia uchylenia art. 430 ust. 1, podanego w pkt 37.
- 39) Zmiana w art. 4 pkt 4 – uchylenie art. 435. Zgodnie z nową regulacją określającą moment rozpoczęcia oraz procedurę wypłat usunięto przepis, zgodnie z którym syndyk albo zarządca obowiązany był do wykonywania czynności związanych z wypłatą środków gwarantowanych przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Procedura wypłat jest bowiem w nowym kształcie oderwana od postępowania upadłościowego.
- 40) Zmiana w art. 4 pkt 5 – przepis art. 440 ust. 2 i 3 przez przeoczenie nie został objęty nowelizacją objętą ustawą z dnia 6 marca 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz ustawy

o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 53, poz. 434), która wprowadziła zmiany do art. 342 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, regulującego zasady zaspokajania należności z funduszków masy upadłości. Z dniem wejścia w życie tej ustawy wprowadzony został nowy podział wierzytelności uprzywilejowanych. Do kategorii pierwszej zostały zaliczone – oprócz kosztów postępowania upadłościowego – wyłącznie wierzytelności powstałe po ogłoszeniu upadłości, czyli tzw. wierzytelności w stosunku do masy upadłości. Natomiast do kategorii drugiej obecnie należą wszelkie uprzywilejowane wierzytelności powstałe przed ogłoszeniem upadłości.

Jak wynika z art. 2 pkt 2 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym – środki gwarantowane to środki pieniężne zgromadzone w banku przez deponenta na rachunkach imiennych oraz jego należności wynikające z innych czynności bankowych, w walucie polskiej lub walutach obcych, według stanu na dzień zawieszenia działalności banku. Roszczenie deponenta o wypłatę środków gwarantowanych powstaje więc z dniem zawieszenia działalności banku przez Komisję Nadzoru Finansowego. W myśl przepisów dyrektywy 2009/14/WE Bankowy Fundusz Gwarancyjny obowiązany będzie dokonać wypłaty w terminie 20 dni roboczych od dnia zawieszenia działalności banku. Po zmianie przepisów ustawy wierzytelność Funduszu będzie należnością z tytułu wypłaty środków gwarantowanych (a nie jak dotychczas – należnością z tytułu przekazania syndykowi kwot na wypłatę tych środków) i będzie wierzytelnością powstałą przed ogłoszeniem upadłości, którą w myśl art. 342 ust. 1 należy zaliczyć do kategorii drugiej, z wyjątkiem sytuacji, o której mowa w projektowanym art. 2 pkt 4 lit. c ustawy o BFG, dotyczącej oddziału banku zagranicznego. W tym przypadku – ze względu na przyjęcie, że spełnieniem warunku gwarancji jest wydanie przez sąd postanowienia o uznaniu zagranicznego postępowania upadłościowego wszczętego wobec banku zagranicznego, który prowadzi działalność w Polsce w formie oddziału, albo wszczęcie postępowania upadłościowego obejmującego majątek banku zagranicznego położony na terytorium Polski, wierzytelność BFG powstanie po ogłoszeniu upadłości. Mając jednak na względzie pozycję BFG jako gwaranta środków pieniężnych powierzanych bankom, celowe i uzasadnione jest zachowanie uprzywilejowanego charakteru wszystkich wierzytelności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z tytułu wypłaty środków gwarantowanych.

Konieczna jest zatem zmiana art. 440 ust. 2 przez ustalenie nowego brzmienia przepisu i przyjęcie w nim, iż należności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z tytułu wypłaty środków gwarantowanych ulegają zaspokojeniu w kategorii drugiej.

Po powyższej zmianie art. 440 ust. 2 i przy obecnym brzmieniu art. 342 ust. 1 ustawy, powstanie również konieczność dokonania zmian w art. 440 ust. 3. W doktrynie przyjmuje się, iż w drodze podziału funduszu masy upadłości zaspokajają się wierzytelności, które nie były objęte systemem gwarantowania oraz wierzytelności, które przewyższały sumę gwarantowaną. Wierzytelności tych obecnie nie będzie można zaliczyć do uprzywilejowanej kategorii drugiej, m.in. z uwagi na uregulowanie art. 434 pkt 1 ustawy, który stanowi, iż z dniem ogłoszenia upadłości ulegają rozwiązaniu umowy rachunku bankowego. W konsekwencji, po zmianie art. 342 ust. 1, wierzytelności z rachunków bankowych na zasadach ogólnych zaspokajane są w kategorii czwartej, gdzie zostały ujęte inne należności, które nie podlegają zaspokojeniu w kategorii piątej, wraz z odsetkami za ostatni rok przed datą ogłoszenia upadłości, z odszkodowaniem umownym, kosztami procesu i egzekucji.

Z tego względu należy uchylić ustęp 3 w art. 440.

- 41) Zmiana w art. 5 – zmiana treści ustępu 1 i ust. 4 – 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych, mająca na celu dostosowanie nomenklatury oraz dodanie przesłanki w postaci wydania przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego, o ile nie został on ustanowiony wcześniej, oraz wystąpienia do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości, rodzącej obowiązek informacyjny po stronie zarządu komisarycznego wobec deponentów. Artykuł ten dostosowany został do zmienionego momentu, w którym następuje proces wypłat, tj. dnia zawieszenia działalności banku. Podkreślenia wymaga, że niezmienione zostały terminy proceduralne wskazane w ustawie o indywidualnych kontach emerytalnych, gdyż w tym przypadku nie dochodzi do wypłaty środków gwarantowanych. Tym samym środki zgromadzone w IKE wyłączone są z rygoru ich wypłaty w ciągu 20 dni roboczych od dnia spełnienia warunku gwarancji. Podyktowane jest to ponadto faktem, że zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 58a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych dochody z tytułu oszczędzania na indywidualnym koncie emerytalnym, w rozumieniu przepisów o indywidualnych kontach emerytalnych są wolne od podatku. Wypłata tych środków

spowodowałyby brak możliwości skorzystania przez oszczędzających ze szczególnego uprzywilejowania podatkowego. Argumentem przemawiającym również za utrzymaniem dotychczasowego stanu prawnego w zakresie indywidualnych kont emerytalnych jest fakt, iż zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych przez IKE należy rozumieć wyodrębniony zapis w rejestrze uczestników funduszu inwestycyjnego, wyodrębniony rachunek papierów wartościowych lub inny rachunek, na którym zapisywane są instrumenty finansowe niebędące papierami wartościowymi oraz rachunek pieniężny służący do obsługi takich rachunków w podmiocie prowadzącym działalność maklerską, lub wyodrębniony rachunek w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym, wyodrębniony rachunek bankowy w banku, prowadzone na zasadach określonych ustawą, a w zakresie w niej nieuregulowanym – na zasadach określonych w przepisach właściwych dla tych rachunków i rejestrów. Oznacza to, że poza bankiem krajowym, również inne podmioty są uprawnione do prowadzenia takich rachunków. Uprzywilejowanie rachunków prowadzonych w bankach krajowych naruszałoby reguły konkurencji i mogłoby prowadzić do zniekształcenia rynku indywidualnych kont emerytalnych.

42) W art. 6 – proponowany przepis przejściowy uzależnia stosowanie nowej regulacji od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku gdy spełnienie warunku gwarancji nastąpiło przed dniem wejścia w życie ustawy, wypłata deponentom świadczenia pieniężnego przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny nastąpi według przepisów dotychczasowych.

43) W art. 7 – przepis określający termin wejścia w życie ustawy określony na dzień 31 grudnia 2010 r. Ze względu na szeroki zakres zmian wprowadzanych przedmiotową ustawą, w tym wprowadzenie systemów wyliczania w bankach pozwalających na systematyczne generowanie list deponentów, konieczne jest zachowanie odpowiednio długiego *vacatio legis*. Mając na uwadze powyższe oraz termin transpozycji postanowień dyrektywy, data wejścia w życie ustawy określona została na dzień 31 grudnia 2010 r.

Na podstawie art. 127 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz szóstego tiret w art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych, projekt ustawy zostanie przekazany do zaopiniowania przez Europejski Bank Centralny, w szczególności w zakresie przepisów dotyczących zasad finansowania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z kredytu udzielonego przez Narodowy Bank Polski.

Projekt ustawy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 12 marca 2010 r. Żaden z podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingsową nie zgłosił zainteresowania pracami nad przedmiotowym projektem w trybie ww. ustawy.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływał akt normatywny

Projekt ustawy będzie oddziaływał na Bankowy Fundusz Gwarancyjny, banki krajowe, instytucje kredytowe, oddziały banku zagranicznego, sądy upadłościowe, osoby pełniące funkcję syndyka, klientów banków oraz Komisję Nadzoru Finansowego. W wyniku projektowanego skrócenia dopuszczalnego terminu wypłaty środków gwarantowanych nastąpi zmiana sytuacji prawnej Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, sądów upadłościowych oraz osób pełniących funkcje syndyka (banki krajowe, instytucje kredytowe, oddziały banków zagranicznych).

2. Wpływ aktu normatywnego na dochody i wydatki sektora finansów publicznych

Projekt ustawy nie będzie miał bezpośredniego wpływu na dochody i wydatki sektora finansów publicznych. W projekcie ustawy zakłada się podwyższenie maksymalnej stawki funduszu ochrony środków gwarantowanych o 0,15 p.p., co ma na celu umożliwienie zrekompensowania obniżonego wskaźnika zabezpieczenia środków gwarantowanych zasobami będącymi w dyspozycji BFG dodatkowymi środkami ex post. Należy bowiem wskazać, że Bankowy Fundusz Gwarancyjny oszacował, iż wzrost limitu gwarancyjnego do 100 tys. euro spowoduje spadek wskaźnika zabezpieczenia o 0,24 – 0,27 p.p. W związku z powyższym może dojść do podwyższenia ewentualnych kosztów uzyskania przychodów banków z tytułu powyższych obciążeń.

Wejście w życie projektowanej ustawy może spowodować dodatkowe koszty funkcjonowania Komisji Nadzoru Finansowego – w zakresie konieczności kontroli nad procedurą poprawności funkcjonowania baz danych związanych z deponentami. Należy jednak zauważyć, że wydatki w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego finansowane są przez podmioty nadzorowane. Nieznaczne koszty mogą być spowodowane poprzez zaliczenie dodatkowych kosztów nadzoru do kosztów uzyskania przychodu w rozumieniu przepisów prawa podatkowego. Analogiczny wpływ na dochody budżetowe może przynieść zaliczenie do kosztów uzyskania przychodów amortyzacji inwestycji niezbędnych do poniesienia przez sektor bankowy.

3. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projekt ustawy może pozytywnie oddziaływać na sektor przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. Skrócenie terminu wypłat oraz rozszerzenie zakresu pojęcia deponent poprzez objęcie nim osób prawnych bez względu na rodzaj prowadzonej rachunkowości, powinno wpłynąć pozytywnie na sytuację podmiotów w sytuacji niedostępności środków.

Podniesienie kwoty gwarantowanej do 100 000 euro powinno pozytywnie wpłynąć na zwiększenie poziomu zaufania do sektora bankowego, zwłaszcza osób fizycznych oraz sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Wprowadzenie w życie rozwiązań zaproponowanych w ustawie wymagać będzie od banków określonych nakładów na wprowadzenie rozwiązań umożliwiających realizację obowiązków w związku z tworzeniem oraz bieżącą aktualizacją listy deponentów. Należy jednak zaznaczyć, że zaproponowane rozwiązania stanowią implementację dyrektywy, co nie powinno wpływać negatywnie na konkurencyjność polskich banków.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania w ramach uzgodnień międzyresortowych, w tym również do organizacji społeczno-zawodowych, takich jak Związek Banków Polskich, Krajowy Związek Banków Spółdzielczych oraz Biuro Informacji Kredytowej. Projekt ustawy został również przekazany do zaopiniowania Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, Komisji Nadzoru Finansowego oraz Narodowemu Bankowi Polskiemu. W trakcie uzgodnień zewnętrznych uwagi o charakterze merytorycznym zgłoszone zostały przez Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Komisję Nadzoru Finansowego, Narodowy Bank Polski, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Związek Banków Polskich oraz Giełdę Papierów Wartościowych.

Większość uwag zgłoszonych w trakcie uzgodnień zewnętrznych została uwzględniona w przedmiotowym projekcie. Do głównych zmian, które poczyniono w projekcie, w wyniku uzgodnień zewnętrznych, należy m.in.:

- przywrócenie wyłączenia z gwarancji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego jednostek organizacyjnych, które, zgodnie z treścią art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.), nie są uprawnione do sporządzania uproszczonego bilansu oraz rachunku zysków i strat – uwagi ZBP oraz NBP;
- wskazanie, że imienne świadectwa depozytowe mogą być potwierdzeniem należności deponenta wynikających z innych czynności bankowych – uwaga GPW;
- powrót do obecnie obowiązującej kolejności uruchamiania źródeł na wypłaty środków gwarantowanych oraz wprowadzenie dodatkowej regulacji umożliwiającej finansowanie pomostowe BFG z kredytu krótkoterminowego udzielonego przez NBP;
- odejście od możliwości kompensaty wierzytelności deponenta z wierzytelnością banku.

Bankowy Fundusz Gwarancyjny, opiniując ww. projekt, wyraził pogląd, że zaproponowane zmiany podążają we właściwym kierunku. W odniesieniu do uwag szczegółowych dotyczyły one m.in. ustawowego obowiązku przeprowadzania regularnych kontroli funkcjonowania systemów informatycznych banków w celu zapewnienia odpowiedniej jakości procesowi wypłat gwarancyjnych, przywrócenia mechanizmu uruchamiania środków przeznaczonych na wypłaty, polegającego na pierwszeństwie wykorzystywania środków z funduszu ochrony środków gwarantowanych, skorelowania podwyższenia górnej granicy gwarancji, z obowiązkiem adekwatnego zwiększenia źródeł finansowania działalności BFG.

Narodowy Bank Polski proponował, aby krótkoterminowy kredyt udzielany Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu przez NBP był zabezpieczony gwarancją Skarbu Państwa. W ocenie Narodowego Banku Polskiego wątpliwości budzi również wprowadzenie do przepisów prawa obligatoryjnego rozwiązania w postaci ustanowienia instytucji zarządu komisarycznego w przypadku zawieszenia działalności banku. Bank centralny wskazywał, że tak zdefiniowany kredyt NBP może nosić znamiona finansowania monetarnego, które jest – co do zasady – zakazane przez art. 123 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Ponadto Narodowy Bank Polski proponował zmianę treści art. 38 ustawy o BFG odnoszącego się do wymiany

informacji pomiędzy BFG i pozostałymi instytucjami stabilności finansowej w Polsce. Bank centralny wskazywał, że w obecnym brzmieniu artykuł ten daje możliwość uzyskiwania informacji przez BFG z NBP tylko w jednym kierunku. W związku z powyższym, Narodowy Bank Polski opowiadał się za stosownym uzupełnieniem tego przepisu i umożliwieniem przekazywania pewnych informacji również przez BFG na rzecz NBP.

Komisja Nadzoru Finansowego pośród wielu uwag o charakterze doprecyzowującym, które zostały uwzględnione, wskazywała na brak uzasadnienia obligatoryjnego ustanawiania przez KNF zarządu komisarycznego w przypadku podjęcia decyzji o zawieszeniu działalności banku. Decyzja w przedmiocie ustanowienia w banku zarządu komisarycznego powinna, zdaniem KNF, pozostać do jej swobodnej oceny, która mogłaby skorzystać z tego uprawnienia w przypadku, gdy przemawiałyby za tym konkretne przesłanki faktyczne.

Z kolei uwagi zgłoszone przez Związek Banków Polskich dotyczyły pozostawienia obecnego uregulowania w zakresie wyłączeń podmiotowych z zakresu deponenta jednostek organizacyjnych nieuprawnionych do sporządzania uproszczonego bilansu oraz kompensacji wierzytelności deponenta z wierzytelnościami zawieszono banku. Związek Banków Polskich negatywnie odniósł się do propozycji zwiększenia maksymalnej stawki na fundusz ochrony środków gwarantowanych z 0,4 % na 0,55 %. Ponadto zdaniem ZBP nie ma potrzeby sporządzania codziennej listy deponentów objętych gwarancjami przez BFG.

Giełda Papierów Wartościowych, wskazując na wątpliwości interpretacyjne dotyczące objęcia gwarancjami Bankowego Funduszu Gwarancyjnego wierzytelności potwierdzonych imiennymi świadectwami depozytowymi podniosła, że celowe byłoby przesądzenie tej kwestii na poziomie ustawowym. GPW wskazywała także, aby z mocy ustawy sporządzenie listy deponentów posiadających wierzytelności do banku wynikające z bankowych papierów wartościowych będących przedmiotem obrotu zorganizowanego następowało w trybie szczególnym, z uwzględnieniem dodatkowego okresu czasu uprawniającego inwestorów do składania do banku imiennych świadectw depozytowych (co najmniej dodatkowe 2 dni robocze od dnia upublicznienia przez właściwy organ informacji o zawieszeniu działalności banku).

Na marginesie wskazać należy, że zaproponowany w dniu 12 lipca 2010 r. przez Komisję Europejską projekt nowelizacji dyrektywy w sprawie systemów gwarantowania depozytów zakłada dalsze skrócenie okresu wypłat do maksymalnie 7 dni roboczych, bez możliwości przedłużenia tego okresu.

Generalny Inspektorat Ochrony Danych Osobowych wskazywał na kwestię konieczności określenia maksymalnego okresu przechowywania danych w systemach wyliczania środków gwarantowanych. Uwaga nie została uwzględniona w projekcie, ponieważ powyższe kwestie regulowane są przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów proponował rozszerzenie zakresu proponowanej nowelizacji o wprowadzenie postanowień zapewniających, że każde planowane działanie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego mające na celu udzielenie pożyczki, gwarancji lub poręczenia na warunkach korzystniejszych od rynkowych byłoby indywidualnie notyfikowane Komisji Europejskiej, co zapewni, iż BFG nie będzie udzielał bezprawnej pomocy publicznej. Uwaga nie została uwzględniona, jako że nie dotyczy ona bezpośrednio implementacji dyrektywy.

7. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Wprowadzone w projekcie ustawy regulacje jako wynikające z implementacji dyrektywy są zgodne z prawodawstwem wspólnotowym.